ԱՐԵՎԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑ

ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՓՕԼԻԹԻԳԻՑԷՑԷ ՏԱՒՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՕՐ

Աւետաբեր հէր սալը կիւրիւ ընդր օրուընուր։ Սէնէլիյի փէշին 1 ½ վէ ալթը այլդը ¾ մէճիտիյէ, վէ պէհէր նուսխէսի 40 փարայա տրը։ Ապօնէ եազըմագ իչիւն մէքթուպ վէ ազչէ Իսթանպօլտա Ամէրիգաճ խաճըրնուա Մր. Տուայթ իսմինէ, վէ միւէլլիֆէ բաճի Թահրիրաթ Մր. Կրիմ իսմինէ կէօնաէրթիլմէլի տիր։

ՀԻԼՏ Ի. ԻՍԹԱՆՊՕԼ. ՄԱՐՏ. 20. 1877. Ն°. 12

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՆՏԷՐԻՀԷ

Կիւնահ։ — Բուսթանըն Թիւրքիա իլէ մուհարէպէլէրի — Թէֆթիր։ — Իլան։ — Ատանատան պիր մէքթուպ։ — Սիւալըն ճէվապը։ — Փատիշահըն եիւբէյի Բապպըն էլինէ տիր։ — Փօլիթիգա հաւատխի։ — Մալիյէ վէ Թիճարէթ։

ԿԻՒՆԱՀ

ԻՆԳԻԼԹԷՐԻ. սահիլլէրինուէ էօյլէ եէրլէր վար որը քի, ճէպը էնուորընուա պիր առէմ օրալարաա կէպինակլի անաէ այադլարընըն ալմընաաքի գուժ Թուրմագ կիւրի տապանլարընա հաւըչնադա պաշլար։ Սէֆիլ առէմ նէյէ ուղրաաղրընը պիլմէդ, վէ պիւթիւն դըյը դուրու կէօրիւնմէքթաէ իսէ առ, եւինէ ծնուն այադլարընըն լղլերի առ իլէ ուօյար։ Մէրդում քիմէնէ կիւրմագճէ եիւրիւմէք իչիւն զիյաաէ զահմէթ չէքէր։ Եիւզիւնիւբ գարայա ուօղրու առճահուբիւշ իլէրի կիւրմէյէ չալըշըր, ֆագաթ կիւառէմէդ։ Ամդա ուօյա պադար, վէ գուման գուրԹուլմադա չապալար, ամմա ծնուն չապալամադը նահֆիլէ պիր, նէրէառ իսէ օրտուա գալըր։ Պիրառէն սէֆիլ առէմ Թահրիճ օլունմադ առէդէթլէ կէօրիւբ քի առ կիւրի հարէքէթի էառէն գուման պիւշմիւշ պիւր, վէ օրտուան գուրԹուլմադը միւմքիւն առէյիլ պիր։ Զէվալը էլլէրինի եօդարը գալարըրդ, հարարամ իչիւն չապըրմադա պաշլար. դարայա, ադաճլարա վէ պուլուԹլարա պադարադ ֆէրէուա էառէր իսէ առ, չի չարէ, հիչ պիր Թարաֆտան հարարամ եօդ առար։ Պիչարէ առէմ գուման պաԹա պաԹա գայդ օրագ կիւառէր, վէ եօէրի պիլէ գալմադ։

Կիւնահ առի պուռ գուժ կիւրի տիր։ Պիր միւառէթ կիւնահտա կէղմէք առէմլէրէ պիր Թարաֆտան խօշ վէ զարարըդ կէօրինիւբ իսէ առ, վադըԹ կէչիքառէ ատանօդ Թէհլիքէէ մէյտանա չըգար, վէ կիւնահ քիար նահայէթ չէյԹանընը էլինէ վէ հիւքմի Թահրիճնա տիւչմիւշ օրտուղունու կէօրէրէք մէյտանըգէթէ տիւչար օրուր։ ՃԷհէննէմին ամէճ տապղալարը առաի կիւնահ քիարընը պաշընտան եօդարը աշարադ պիչարէյի եպէառէն ղարգ վէ Թէլեֆ եառէրէր։

ԲՈՒՏԱՆԸՆ ԹՈՒՐՔԻԱ ԻԼԷ ՄՈՒՀԱՐԻՊԼԷՐԻ

ԻնգիլԹէրրա լուժէրառի ապքերկէսինառէն պիրինին եադընարտա պաշառաէ մէդքիւր Լունտան իլէ Թապ ու նէչը էյլէառիյի պիր քիմէապ իւղէրինէ Լօնտան Թայմզ զազէԹառը ապի իւղրէրը միւԹալէայը պէյան եառէր։

Պու քիԹապ չիմառիքի վագըԹտա պիյառէսի իլէ միդգառԹա չայան առը։ Թիւրքիա իլէ Բուսիա արասընտա վուզու պուլմուշ օլան մուհարեպէլէրէ վէք աղ առէմ աշնա տրը, վէ չայէա կիւնիւմիւզառէ առիվլէԹէյին միյանընտա մուհարեպէ զուհուր էառերսէ, նէքիճէսի նէ օլաճաղընը վէք աղ առէմ առրը էառեպիլիր։ Պաղրլարընն էֆքառընտա Բուսիա առիվլէթի հէման դրլըճընը չէքիպ Թունայը կէչմիյի պիրլէ մուզաֆֆէր օլապիլիր, պաշգալար իսէ պիլ ապա առիվլէթի ալիյէ քէնառի պաշընա գալառա պիլէ Բուսիայա գարշը քէնառինի մուհաֆաղա էառեպիլիր, հաԹթա Բուսլարա Թունայը կէչմէյէ պիլէ ֆուրսաԹի պրագմագ առյիւ իառիա էառերընը։ Բուսիա իլէ Թիւրքիա արասընտա վագի օլան ուղուն մուհարեպէլէրինն Թարիխինի հալի օլան մէդքիւր քիմառ առիվլէթէյինն Թարաֆտարը օլանլարընն իառիալարընը Թամիլ էթմէյէ վէք միւնասիպ պիր։ Տէվլէթէյինն հալի պաղը խուսուսլարառա ծնլարընն եիւզ ահնէ էվվէլ պուլունառուգլարը հալէ միւԹաղէգ իսէ առ, պիկէր խուսուսլարառա ֆարգը առը։ Եիւզ ահնէ էվվէլ օրառուզ միսիլլի չիմառի առիվլ։ Գարա առէնիգ Թէֆթիվուգունու չիմառի պայդ էթմիշ, լաքին պարաճա գուվվէյի հարպիյէսինի կէրէկլի կիւրի ապԹըրմըշ առը։ Օլ վագԹըն ահվալի չիմառիքինառէն ֆարգը իսէ առ, օլ մուհարեպէլէրէ գըյառէն ամիառէ գուհուրլի մէլհուզ օլան պիր մուհարեպէնին նէքիճէսի հագդընառա պաղը չէյ իսթիխարալ օլուհաապիլիր։ Հէր նէ դառառ մէմուրին դայրի օլարագ պիր չօդ միւջիրլիթի վէ սէհվիյաԹը ապքերիյէ վուզուս պուլառս իսէ առ, Բուսիա ապքերի օլ վագԹը Տիվլիչ ճէհէրալըն Թահմը գօմանառապընառա զաֆէրլէ Պալգանլարը կէչիպ, պիր չաԹըշմառա Օսմանը ապքերինի Թարմար էթառ, վէ հէր նէրէյէ կիւիառ իսէ հիւքիւմէթի Օսմանիյէյի լաղլ էթառ։ Պաւ ճիւրիէ իլէ Բուսիա մէմուլ օլունմադ միւմանառաԹլարա բառի կէլիպ, ճէնէրալ Տիվլիչ Էառիրնէյէ վառլ օլառուղունառա ապքերի մուհարեպէլէրառէն, ուղուն հօլճուլուգառան, խուսուսա մէրիէքէթին հառասընառան օլ գառառը ազալմըշ վէ հօրմուն իառի քի, անճագ Օսմանիը գօմանառանլարընըն առէմը իգԹիառարը այչէնինառէ միւնհէղիմ օլմագառան խէյա օլագիլառի։ Բուս առապիրինառէն պինէրճէ նէֆէը Էառրնէ խառաԹառնէէրինառէ եառԹմիշ իառիէր, չօդուէ քի ճէհէրալը միւմանիէյհ ապքերի իլէ Իսթանպօլ ճիվալըընա եէԹիչսէ իառի պիրէ Իսթանպօլու զագԹ էառեպիլէճէյի մէմուլ օլունմադ։

Քիմագը մէդքուրուն Բուսիա իլէ Թիւրքիանըն չիմառիքի գուվվէյինառէն պահա էառն առհա միւհիմմ գրառընա կէչէլիմ։ Պիր Թարաֆտան Թիւրքիա վագա պահրէն Բուսիառան գուվվէյիւ առը։ Տիվլէթէյի ալիյէնին չիմառի եիւրմի վարէ ճեհառ ղըրդը սէֆառիյինառէն մուառա պիր չօդ առառի նագիյէ վափօրլարը օլառուղու հալառ, Բուսիանըն Գարա առէնիգառ իլի ղրդը վափօրու իլէ պիր գաչ վարէ առառագ կէմիլէրի վար առը։ Ֆագաթ առիկէր Թարաֆտան Բուսիանըն գուվվէյի պէրրիյէսի Թիւրքիանըն գուվվէյի պէրրիյէսինառէն չօդ զիյառէ առը։ Էյէր Թիւրքիայա գարշը սէֆիը էթմէք իճագ էթառ, Բուսիա ՓրուԹ նէհրի առհլինէ 250,000 առքեր առօքէպիլիր, 250,000 առառի հինի հառճէթառէ պունլարա եարարամ օլմագ իւղրէ իհթիյառինէն Թէառրիք էառեպիլիր, վէ պունլարառան մուառա 150,000 նէֆէրառէն միւրէքքէպ պիր օրառու առառի Գաֆգասիառան Անառօլու Թարաֆընա կէօնառերէպիլիր։

Տէվլէթի ալիյէ պէօյլէ ճեհառ օրառուլարա գարշը Բուսէյի դըլթառընառա պէչքի 160,000 նէֆէրառէն պիյառէ առքեր չըգարամագ, 100,000 առքեր առառի Անառօլուառա Թօփլայագիլիր։ Բուսիա առիվլէթի 70 եառ լուօռ 80 միլիօն նուֆուսառան իպառըէթի օլան պիւԹիւն մէմալէքառէն առքեր պլըր, առիվլէթի ալիյէ իսէ առճագ 14 միլիօն նուֆուս պաղիգ օլան Միւսուլմառն Թէպաառընառան առքեր Թօփլար։ Իռառի առիվլէթէյինն գուվվէյի առքերիյէսինէն մէհթուլար։ Բուսիայը Թիւրքիառան գուվվէյի առառագ Իսթանպօլու Անառօլուառան կէչէճէք օլառ առառի Գաֆգասիառան մէհֆուզ օրմագ իչիւն Բուսիա առքերի առճագ Թունառ նէհրինառէն, եառն նէհրի մէդպուրառն ճիհէթի ճէնուպպիյէսինառէ վագի կիւճ եէրլէրառէն կէչմէյէ մէճպուր օրառագ որը։ ԱմԹրիա առիվլէթի, էյէր միւրառա էառերսէ, Բուսիա առքերինն միւրուրինէ միւռառնաաԹ էառեպիլիր։ ԱմԹրիա առառքերի Բուսիա օրառուառ իւղերինէ առհուլէթէլ հիւճում էթմէսի միւմքիւն օրառուղունառան, Բուսիա էմնիյէԹ վէ հինի հառճէթառէ մուգալէմէթի իչիւն առիվլէթի միւշարիէյհա առառքերինէ գարշը միգառարը քիառիի առքեր պրագմագա մէճպուր առը. պինառէն ալէյհ Թիւրքիա իւղերինէ հիւճում էառեճէք օլան Բուսիա առքերինին միգառարը կէրէյի կիւրի Թէնզիլ պուլը։

Ֆարգ էառիլմ քի Բուսիա առքերի ՓրուԹ նէհրինի կէչիպ, արգառան առի իհԹիյաԹ իչիւն ճեհառ պիր օրառուառ օլարագ Իսթանպօլա կէչմէք իւղրէ Թունայը առի կէչառ։ (Պալառէ մէդքիւր միւէլլիֆին էֆքառրընճա Բուսիա Իսթանպօլու զագԹ էառեպիլիր առիվլէթի միւշարիէյհա առառքերինէ գարշը միգառարը քիառիի առքեր պրագմագա մէճպուր առը. պինառէն ալէյհ Թիւրքիա իւղերինէ հիւճում էառեճէք օլան Բուսիա առքերինին միգառարը կէրէյի կիւրի Թէնզիլ պուլը։

Ֆարգ էառիլմ քի Բուսիա առքերի ՓրուԹ նէհրինի կէչիպ, արգառան առի իհԹիյաԹ իչիւն ճեհառ պիր օրառուառ օլարագ Իսթանպօլա կէչմէք իւղրէ Թունայը առի կէչառ։ (Պալառէ մէդքիւր միւէլլիֆին էֆքառրընճա Բուսիա Իսթանպօլու զագԹ էառեպիլիր առիվլէթի միւշարիէյհա առառքերինէ գարշը միգառարը քիառիի առքեր պրագմագա մէճպուր առը. պինառէն ալէյհ Թիւրքիա իւղերինէ հիւճում էառեճէք օլան Բուսիա առքերինին միգառարը կէրէյի կիւրի Թէնզիլ պուլը։

տուսու տախի Յօֆիա իւղերինաէն կէլմէսի էգթիպտա էաէր, վէ պու իւրի օրտու էտիրնէնին չէմալ ճիհէթինին պիր մահալլինաե պիրլէշերէք, օրտան Իսթանպօլ իւղերինէ պիրլիքաե հարէքէթի էթմէլի։ Պալաաե մէգքիւր քիթապըն միւէլլիֆինին զանընընճա ատաքիրի չահանէ Բուսլարըն պու հիւճումանընա դարշը կէլմէդի, նէ ոե Թունա ահվալինի մահաֆազա էթմէյէ մուղթէտիր օլաալիր։ Իհթիմալ որը քի Շումնուլու մահաֆազա էթմէյէ իսթէյճէք, ֆադաթի պունա տախի մուվաֆֆագ օլամայացադ որը։ Պալդանլարաոն կէչմէք Բուսլար իչինն զօր պիր մասալահաթ տէյիլ տիր։ Ճէուար պիր օրտու միւշէնինն մէգքիւր ատղլարաոն կէչմէսինէ միւմանաաթի էաէպլիր, լաքին Բուսլարըն օլ տաղլարը թէզ կէչէճէյի իհթիմալաէն տիր։ Ֆադաթի պունա տախի պիր պէիս հօզ։ Էվվալաէ մէմալիքի չարդիչէյի իչի տէֆթա դուրթարմըշ օլան, վէ Պօղոզ իչի դուրպինաէ ատքերճէ մէվզի ճիհէթի իչէ մէչհուր օլան Չէքմէճէ նամ ատը կէչիա Բուսլարա գարշը սէտաի միւմանաաթի օլապիլիր մէթինն պիր գալէ կիալի իսէ տէ, միւէլլիֆի մէղլուբուն գավրինճէ ատաքիրի չահանէ տիւվէլի էճնէպլիչէաէն պիրինին մուալէնէթի օլմադընըզըն մէվզիի մէղլուբու չօգ վադըթի մահաֆազա էթմէչէ մուգթէտիր օլամազ։

Միւէլլիֆի մէղլուբ, Պու ճիհէթէ իլէ պունաան մէմալիքի չահանէչի ղապի էթմէք գօլայ պիր իչ տիր աննաչըղմասընըն աէր։ Բուսիատա տէմիր Հօլլարը հաիրընըղ իսէ տէ, մէղքիւր Հօլլար խօչնուա օլաճադ հալատէ տէյիլէր, հէմ պալաաե մէգքիւր Բուսիա օրտուլարընընը միւհիմմաթը հարպկէչէլերի իլէ պէրաաեր թէհլիյէ էտիպ թօփլամազա այլար լազըմ տըր։ Բուսիա ատաքիրինին կէչէճէյի վասի մահալլէր ատքերի փէրիշան էտէր։ 250,000 նէֆէրատէն իպարէթ օլաճադ պիրինճի օրտու Փրուէթ նէհրի դուրպինաե ապրիլ հաիօա մայիս այընատան էվվէլ հադրը պու-լունամազ. պու օրտույա մուավինէթ էտէճէք օլան տիկեր իհթիմալ օրտուսունու թէհլիյէ վէ լէվազիմաթը ատրեյի թէատիրը էթմէք իչին տախի պիր գալ հաճիա լազըմ տըր։ Անճադ մայիսին Վինաե հադրը օլապիլէն պիրինճի օրտու Շումնուլա միւհաճէլէթ էթմէք իչին ազալլի եէտի հաիօա սէքիվ հաճիայա միւհթաճ տըր. պէչ հա ալթը հաճիա տախի Պալդանլարը կէչմէյէ լազըմ տըր, էն ազը իրի հաճիա տախի Չէքմէճէյէ կէլմէսինէ իսթէր, չէօյլէ քի Բուսիա ատքերի իսթանպօլան իպարէճինաե օլան իսթիհբատանթաճա մահը սեպաեմբերին իպթիտասընաան էվվէլ վարիա օլամազ։ Իչպու իւչ հաիօա սէօրթի մահ ղարճընաա Բուսիա տաաքիրի ճէհէթալ Տիպչինն օրտուսունու ապրի մահվ էթմիչ օլան պիր իդիմաե պաւլունաճադ։ Պունաան դաթի նազար Բուսլար միւհիմմաթ պաւլազա տախի չօգ կիւճլիւք չէքէճէքլէր, Բուսիա իլէ իսթիհլաթլարընը քեամէմէք, վէ արդաատա պրադմըշ օլաուդլարը գալէլերի մուհասէրէ էթմէք իւղրէ իապյը ատքեր տախի օրտուսուան այլըրնազա մէճապաւր օլաճադլար, վէ պու վէճհէյէ ոօն մուհարէպէնին մահալլինէ, հաոնի Չէքմէճէյէ վաոլ օլմազատան դուվվէթլերի չօգ էքսիլէճէք տիր։ Իչթէ պու միւլահազայա մէպնի Բուսիա ատքերի իսթանպօլա կէլսիյի թադտուսու տախի Յօֆիա իւղերինաէն կէլմէսի էգթիպտա էաէր, վէ պու իւրի օրտու էտիրնէնին չէմալ ճիհէթինին պիր մահալլինաե պիրլէշերէք, օրտան Իսթանպօլ իւղերինէ պիրլիքաե հարէքէթի էթմէլի։ Պալաաե մէգքիւր քիթապըն միւէլլիֆինին զանընընճա ատաքիրի չահանէ Բուսլարըն պու հիւճումանընա դարշը կէլմէդի, նէ ոե Թունա ահվալինի մահաֆազա էթմէյէ մուղթէտիր օլաալիր։ Իհթիմալ որը քի Շումնուլու մահաֆազա էթմէյէ իսթէյճէք, ֆադաթի պունա տախի մուվաֆֆագ օլամայացադ որը։ Պալդանլարաոն կէչմէք Բուսլար իչինն զօր պիր մասալահաթ տէյիլ տիր։ Ճէուար պիր օրտու միւշէնինն մէգքիւր ատղլարաոն կէչմէսինէ միւմանաաթի էաէպլիր, լաքին Բուսլարըն օլ տաղլարը թէզ կէչէճէյի իհթիմալաէն տիր։ Ֆադաթի պունա տախի պիր պէիս հօզ։ Էվվալաէ մէմալիքի չարդիչէյի իչի տէֆթա դուրթարմըշ օլան, վէ Պօղոզ իչի դուրպինաե ատքերճէ մէվզի ճիհէթի իչէ մէչհուր օլան Չէքմէճէյէ կէլմէսինէ իսթէր, չէօյլէ քի Բուսիա ատքերի իսթանպօլան իպարէճինաե օլան իսթիհբատանթաճա մահը սեպաեմբերին իպթիտասընաան էվվէլ վարիա օլամազ։ Իչպու իւչ հաիօա սէօրթի մահ ղարճընաա Բուսիա տաաքիրի ճէհէթալ Տիպչինն օրտուսունու ապրի մահվ էթմիչ օլան պիր իդիմաե պաւլունաճադ։ Պունաան դաթի նազար Բուսլար միւհիմմաթ պաւլազա տախի չօգ կիւճլիւք չէքէճէքլէր, Բուսիա իլէ իսթիհլաթլարընը քեամէմէք, վէ արդաատա պրադմըշ օլաուդլարը գալէլերի մուհասէրէ էթմէք իւղրէ իապյը ատքեր տախի օրտուսուան այլըրնազա մէճապաւր օլաճադլար, վէ պու վէճհէյէ ոօն մուհարէպէնին մահալլինէ, հաոնի Չէքմէճէյէ վաոլ օլմազատան դուվվէթլերի չօգ էքսիլէճէք տիր։ Իչթէ պու միւլահազայա մէպնի Բուսիա ատքերի իսթանպօլա կէլսիյի թադտուսու տախի Յօֆիա իւղերինաէն կէլմէսի էգթիպտա էաէր, վէ պու իւրի օրտու էտիրնէնին չէմալ ճիհէթինին պիր մահալլինաե պիրլէշերէք, օրտան Իսթանպօլ իւղերինէ պիրլիքաե հարէքէթի էթմէլի։ Պալաաե մէգքիւր քիթապըն միւէլլիֆինին զանընընճա ատաքիրի չահանէ Բուսլարըն պու հիւճումանընա դարշը կէլմէդի, նէ ոե Թունա ահվալինի մահաֆազա էթմէյէ մուղթէտիր օլաալիր։ Իհթիմալ որը քի Շումնուլու մահաֆազա էթմէյէ իսթէյճէք, ֆադաթի պունա տախի մուվաֆֆագ օլամայացադ որը։ Պալդանլարաոն կէչմէք Բուսլար իչինն զօր պիր մասալահաթ տէյիլ տիր։ Ճէուար պիր օրտու միւշէնինն մէգքիւր ատղլարաոն կէչմէսինէ միւմանաաթի էաէպլիր, լաքին Բուսլարըն օլ տաղլարը թէզ կէչէճէյի իհթիմալաէն տիր։ Ֆադաթի պունա տախի պիր պէիս հօզ։ Էվվալաէ մէմալիքի չարդիչէյի իչի տէֆթա դուրթարմըշ օլան, վէ Պօղոզ իչի դուրպինաե ատքերճէ մէվզի ճիհէթի իչէ մէչհուր օլան Չէքմէճէյէ կէլմէսինէ իսթէր, չէօյլէ քի Բուսիա ատքերի իսթանպօլան իպարէճինաե օլան իսթիհբատանթաճա մահը սեպաեմբերին իպթիտասընաան էվվէլ վարիա օլամազ։ Իչպու իւչ հաիօա սէօրթի մահ ղարճընաա Բուսիա տաաքիրի ճէհէթալ Տիպչինն օրտուսունու ապրի մահվ էթմիչ օլան պիր իդիմաե պաւլունաճադ։ Պունաան դաթի նազար Բուսլար միւհիմմաթ պաւլազա տախի չօգ կիւճլիւք չէքէճէքլէր, Բուսիա իլէ իսթիհլաթլարընը քեամէմէք, վէ արդաատա պրադմըշ օլաուդլարը գալէլերի մուհասէրէ էթմէք իւղրէ իապյը ատքեր տախի օրտուսուան այլըրնազա մէճապաւր օլաճադլար, վէ պու վէճհէյէ ոօն մուհարէպէնին մահալլինէ, հաոնի Չէքմէճէյէ վաոլ օլմազատան դուվվէթլերի չօգ էքսիլէճէք տիր։ Իչթէ պու միւլահազայա մէպնի Բուսիա ատքերի իսթանպօլա կէլսիյի թադտուսու տախի

Թ Է Ֆ Տ Ի Ր

Զիրատ մուհարրէր Թէֆթիր էտիրնէյի պիր գարնաաչըն րիճասը իւղրէ գալմէմէ ալընմըշ որը։

«Մէհմուրկէթլէրինին հիւանի իմրաաընատա պուլունան իհթիյարլար, խուսուսա քէլատա վէ Թալիմաե էտիք չէքինլէր իքի գաթ իքրամա լայըզ ատա օլունատունլար» (Ա. Տիմ. Ե. 17)։

Պօղոս րէսուլ Տիմոթէոսուն խուսուսա Եփեսոսատա իմրաի մէհմուրկէթ էթմէյի էանաաէ օնա ասէլալէթ էթմէք իւղրէ պիրինճի րէսալէյի եազար։ Եփեսոս քհիսէսինին չէնա նէֆէր խաաէմէլերի Սմալը րուսուլ քհիթաալընատա երմինճի պատըն 17ինճի այէթինաե «իհթիյար» (երէց), 28ինճի այէթինաե տախի «նազըր», եաննի փիսգօփօս Թէսմէյէ օլունուրլար։ Իհթիյարլար վէ նազըրլար պիր սընըֆտա մէհմուրլար իսի, վէ օլ ատրաե հէր պիր քհիսէսէ պունդատան պիր գաչ նէֆէր պուլունուր իսի։ Սմ. րուս. ԺԴ. 23է միւրաճաաթ, Տիտ. Ա. 5, 7—9 այէթլէր տախի Ս. Տիմ. Գ. 2—7 վէ Ֆիլիպ. Ա. 1 վէ զայրհօմ այէթլէր իլէ Թաթալիդ օլունա։ Քհիսէ խաաէմէլերինի ԷՆԷՆՅ Թէսմէյէ էթմէք ԵՀՀուանիլերին, նազըր եաննի փիսգօփօս Թէսմէյէ էթմէք իսէ Եուանննէլերին իհթիյահը օլըսալ, քհիսէսէլերաէ օլ վազըթ ԵՀՀուան վէ Եուննան գարըչըդ օլաուդլունատան մէղքիւր իքի Թաալիր տախի իհթիմալ օլունուր իսի։ Իհթիյարլարըն եաննի նազըրլարըն չօգանլըզ վէ վախլիք վազիֆէլերինի միւհէթալիդ տիր։ Տիմոթէոսա եաղարըզը պու ըհսալէյէ ըհսալ նազըրլարըն եաննի իհթիյարլարըն վազ էթմէյէ իպրահարը օլմազընընը էհէմմիյէթինէն կէօսթէրիր, Տիտոսա եաղարըզը ըհսալէյէ իսէ իհթիյարլար հագդընատա, «Թաալիմ կէօրէ օլան սատրդ քէլմը գավլի Թաալար օլա, Թա քի տահիհ Թաալիմ իլէ նասիհաթ վէրմէյէ վէ մուհաալիֆէթ էտինլերի Թազիր էթմէյէ միւդհիչ օլա» տէր (Տիտ. Ա. 9)։ Իհթիյարլար Սէլահէդնի քէլմընընը վազ էթմէյէ մուգթէտիր օլմալը, հէմ տախի մէհմուրկէթլէրինի նէհյէ մուհաֆազա էթմէյէ լայըգը իլէ վէ Թէսալոնիկի սուրէթատ իճրա էթմէք իչինն էսքի Թէրէքատիւատ պուլունմադը իհթիմալ օլունուր իսի։ Իհթիյարլարընը եաննի նազըրլարընը սըֆաթալարընը Պօղոս րէսուլ իքի տախի մէղլուբ իսի։ Իհթիյարլարընը եաննի նազըրլարընը սըֆաթալարընը Պօղոս րէսուլ իքի տախի մէղլուբ իսի։ Իհթիյարլարընը եաննի նազըրլարընը սըֆաթալարընը Պօղոս րէսուլ իքի տախի մէղլուբ իսի։

Թ Ի Ֆ Ս Ի Ր

Զիրատ մուհարրէր Թէֆթիր էտիրնէյի պիր գարնաաչըն րիճասը իւղրէ գալմէմէ ալընմըշ որը։

«Մէհմուրկէթլէրինին հիւանի իմրաաընատա պուլունան իհթիյարլար, խուսուսա քէլատա վէ Թալիմաե էտիք չէքինլէր իքի գաթ իքրամա լայըգ ատա օլունատունլար» (Ա. Տիմ. Ե. 17)։

Պօղոս րէսուլ Տիմոթէոսուն խուսուսա Եփեսոսատա իմրաի մէհմուրկէթ էթմէյէ էանաաէ օնա ասէլալէթ էթմէք իւղրէ պիրինճի րէսալէյի եազար։ Եփեսոս քհիսէսինին չէնա նէֆէր խաաէմէլերի Սմալը րուսուլ քհիթաալընատա երմինճի պատըն 17ինճի այէթինաե «իհթիյար» (երէց), 28ինճի այէթինաե տախի «նազըր», եաննի փիսգօփօս Թէսմէյէ օլունուրլար։ Իհթիյարլար վէ նազըրլար պիր սընըֆտա մէհմուրլար իսի, վէ օլ ատրաե հէր պիր քհիսէսէ պունդատան պիր գաչ նէֆէր պուլունուր իսի։ Սմ. րուս. ԺԴ. 23է միւրաճաաթ, Տիտ. Ա. 5, 7—9 այէթլէր տախի Ս. Տիմ. Գ. 2—7 վէ Ֆիլիպ. Ա. 1 վէ զայրհօմ այէթլէր իլէ Թաթալիդ օլունա։ Քհիսէ խաաէմէլերինի ԷՆԷՆՅ Թէսմէյէ էթմէք ԵՀՀուանիլերին, նազըր եաննի փիսգօփօս Թէսմէյէ էթմէք իսէ Եուանննէլերին իհթիյահը օլըսալ, քհիսէսէլերաէ օլ վազըթ ԵՀՀուան վէ Եուննան գարըչըդ օլաուդլունատան մէղքիւր իքի Թաալիր տախի իհթիմալ օլունուր իսի։ Իհթիյարլարըն եաննի նազըրլարըն սըֆաթալարընը Պօղոս րէսուլ իքի տախի մէղլուբ իսի։ Իհթիյարլարընը եաննի նազըրլարընը սըֆաթալարընը Պօղոս րէսուլ իքի տախի մէղլուբ իսի։ Իհթիյարլարընը եաննի նազըրլարընը սըֆաթալարընը Պօղոս րէսուլ իքի տախի մէղլուբ իսի։

Ի Լ Ա Ն

Էնդարէ վէ Գայահիյէ Թարաֆլարընատա պուլունան ասօնէլէրիմիզ օլ մահալլէրին փօսթատը չհոսի չարչամպա կիւնլէրի տէյիլ, անճադ ճիւմա էրթէսի

լերի իսթանպօլեան հարկքէթ էմմէքաէ օլսուդունան, Աւետարերին տախի սալը կիւնիւ նէչը օլունմասընը արզու էմմէքաէ տիրէր։ Փօսթանըն իսթանպօլեան հարկքէթի կիւնիւնիւն տէյիւիմէի սպէցիալ իւչ մէզքիւր մահալլէրաէ պուլունան տօսթլարըմըզըն չիտի Աւետարերի կէճ ալմասընա թէէսիւֆ էտէրիզ, վէ էյեր օնլարըն արզուսու իւպէյ Աւետարերի ճիւմա կիւնէրի նէչը էմմէմիզ սաիր սպօնէլէրէ միւնասիպէթսիզ օլմասա իտի, արզու օլունան թէպտիլաթըն իճրասընոա պուլունմուր իտիք։ Հալ պու քի Աւետարերին պունոան պէյլէ ճիւմա կիւնէրի նէչը օլունմասը 200 քիչիյի մէճիտէն էտէքաէ, 1,500 քիչինին թէէքքիւնի միւճիւլ օլահատ տըր։ Իտիի սպօնէլէրիմիզին քեռֆիչիսինի խօշնուա էտէմէմիյէթիզ թահաիրաէ էքսէրիյէթէ միւնասիպ օլանը իւմիթյար էմմէմիզ լազըմ կէլիր։

ԱՏԱՆԱՏԱՆ ՊԻՐ ՄԷՏՈՒՈՒՊ

Փեռարլար իքինճի վէ իւչիւնճիւ կիւնէրի Աւոանասա չէիտա եաղմուրլար նիւզուլ էմմէյինոէն, տէօրտիւնճիւ կիւնիւ պուճիւրաա միւլի կէօրիւլմէմիշ պիր սոճ թուղեանը զուհուր էմմի։ Թուղեան կիմսիքճէ չիտաէթ քէսոլ էտիլ, չօղ եէրլէրի պաատը, վէ չէհրին տէօրթտէ պիր գըսմընը տախի խարապ էտէրէք պիւճիւն Աւոանա վիլայէթինէ 30,000 լիրա գաատար զարար վէրտի։ Հէր քէս պէյլէ պիր թուղեան զուհուր էտէճէյինի խայալա պիւճէ կէմիրմէճիյինոէն թէհտարիքսիզ պուլունտուճ, վէ պու սէպէպտէն զիյատէ միճէթզարրիր օլտուճ։ Թուղեանըն նիշանէճիլերի կէօրիւնմէյէ պաչլայընճա վալի վիաա հազրէթլէրի տէօրթ թարաֆա զալմըյէճէր չըգարարագ քէճիքլէր եաֆտըրըլըճ, իմտատսըզ գալան սէֆիլլէրի գուրթարմաղա սայ ու իգտամ տիրիլ էմմէմի իսէ տէ, վագըթ ախչամ օլտուզունտան չօղ պիչարէ գաատընար մատուճլարը գուճագլարընտա վէ տիզէրինտէ օլտուզուճ հալտէ կէճէյի սաաճա գաատար աղաճլար իւզէրինտէ կէչիրտիլէր։

Զաալիթլէր թէհլիքէտէ օլանլարը գուրթարմաղա չօղ սայ էթմիյէր։ Խուսուսա Շէխմամ աղա պէօյիւք իհթիմամ ու իգտամ իպտաղ էթմի։ Միւամէլէյհ աղանըն քէնէճքիլերէ խութպայն, «Հայտէ եաղրուլարըմ, գուրթարըլըճընըզ հէր ատէմ իչինճ եարըճճար ալտա վէրէճէյիմ» տէյիւ պաղըրտըլընըճա պինիճէիս քէնտիմ իչինճի։ Պու ղայրէթլէր սայէսինտէ չօղլար էօլիւմինէն գուրթուլտուղար իտի տէ, կէճ գարանլըղընտան վէ ախչէինի ճէսամիճթինէն հէր թարաֆա իսմատա գօչմագ գաալիլ օլմատըղընտան թէնէֆֆի օլանլար տախի չօգ օլտու։

Թուղեանըն չիտաէթ վէ ճէսամիճթինի Աւոանայը կէօրմիչ օլանլարա աննաթմագ իչինճ չէօյլէ թարիֆ էտէյիլիրսիմ քի, Քիւճիւկ խանընընճ հէման էօնիւ տէնիզ քէսիլտի, վէ չէհր իւչ էթրաֆընճ իսթիճլաթը պիր վագըթ պիւճիւնճ պիւճիւնէ գաթ օլունտու։ Խիւլասա, պու ախչէ 2¼ սաաթ պիւրտիւ, վէ սու պաան խաննէէր գալի թէմիզլէրի օլմասընդընտան եըգըլմադա եիւզ թուրթտուլար։

Աւոանալըլար պու թուղեանտան ասնկրա եախճագ խանէէրինին թէմիզլէրինի թաչ իւզէրինէ գօմադա ահա էթմիչ տիրտիլեր։ Ուճարընդ քի խանէէրին թէմիզլէրինին միւհէքքիմ օլմասընընճ էհէմմիյէթինի թանընարգլարը կիւլի իւճանլարընը տախի Քրիատոսուն իւզէրինէ գօմադա ահա էտէրէկտիր։

ԳՐԻԳՈՐ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

Աւոանա, վետ. 23, 1877

ՍԻՒԱՂԸՆ ՃԻՂԱՊԸ

Ճէրիհէի միւթէսէրէֆինէն սալը հազրը Ն⁰ 3 նուսախսընոէ «Սիւալ» իւնվանընը իւչ իրատա գըլընան պիր մէսէլէի ճէպրիյէնին ճէվապընը աճիպլէրի պուլմուչ օլսադ, ճէվապը մէզքիւրու սուրէթի հալի իւչ պէրատէր ղաղէթանընդատա նէչրի վաղթիէ հիմէմի մէարիֆիփէյլէրիւչէրի տիր էֆէնտիմ։

Գուտսը շէրիֆ ժառանգաւորաց
մէքթէպի շայիրտանընտան
ԿԱՐԱՊԵՏ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

Գըրգաղաճ, յունվ. 25, 1877

ՍՈՒՐԷԹԻ ՀԱՒԱՂ

Իսլամ = ի
Քրիսթիյան = ք
Եէհուտի = ե

(ի+ք)ի+ք² եախօտ ի²+իք+ք²= 6253 Ա.մուգապէ.
(ե+ի)ե+ի² » ե²+եի+ի²= 8281 Բ. » էէ.
(ք+ե)ք+ե² » ք²+քե+ե²=10309 Գ. »

ե² + եի + ի² = 8281
ի² + իք + ք² = 6253
ե²+եի—իք—ք² = 2028 Դ. մուգապէէէ.

ք² + քե + ե² = 10309
ե² + եի + ի² = 8281
ք²+քե—եի—ի² = 2028 Ե. մուգապէէէ.

ք²+քե—եի—ի² = ե²+եի—իք—ք²
2ք²+քե—2եի—ի²=ե²—իք
ե²+2եի+ի²=2ք²+քե+իք
(ե+ի)²= 2ք²+(ե+ի)ք

$$ք^2+\frac{(ե+ի)ք}{2}=\frac{(ե+ի)^2}{2}$$

$$ք^2+\frac{(ե+ի)ք}{2}+\left(\frac{ե+ի}{4}\right)^2=\frac{(ե+ի)^2}{2}+\left(\frac{ե+ի}{4}\right)^2$$

$$\left(ք+\frac{ե+ի}{4}\right)^2=\frac{ե^2+2եի+ի^2}{2}+\frac{ե^2+2եի+ի^2}{16}=\frac{9ե^2+18եի+9ի^2}{16}$$

$$ք+\frac{ե+ի}{4}=\frac{\sqrt{9ե^2+18եի+9ի^2}}{16}=\frac{3ե+3ի}{4}$$

$$ք=\frac{3ե+3ի}{4}-\frac{ե+ի}{4}=\frac{2ե+2ի}{4}=\frac{ե+ի}{2}$$

Պու նէթիճէ Ե. մուգապէէէտէ թէպատիվէն խութպամաղ դըլընտըգտաա մուգապէէէի աթիխէքի մուգապէէէ հուսուսվիպզիր օլսուդ։

$$\left(\frac{ե+ի}{2}\right)^2+\frac{(ե+ի)ե}{2}-եի-ի^2=2028$$

$$\frac{ե^2+2եի+ի^2}{4}+\frac{ե^2+եի}{2}-եի-ի^2=2028$$

ե²+2եի+ի²+2ե²+2եի—4եի—4ի²= 8112
3ե²—3ի²= 8112
ե² — ի² = 2704

Իչտու սոն մուգապէէէ Բ. մուգապէէէնին իւզէրինէ ճէմ էտիլտիքտէ տիկէր պիր մուգապէէէ հուսուսվիպզիր օլսուդ։

ե²+եի+ի²= 8281 Բ. մուգապէէէ
ե² —ի²= 2704
2ե² + եի = 10985
եի = 10985—2ե²

$$ի=\frac{10985-2ե^2}{ե}$$

Իչտու նէթիճէ տախի ե²—ի² = 2704 մուգապէէէտէ թէպատիվէն խութպամաղ դըլընտըգտաա աթիխէքի մուգապէէէ հուսուսվա կէլիր։

$$ե^2-\left(\frac{10985-2ե^2}{ե}\right)^2=2704$$

$$ե^2-\frac{120670225-43940ե^2+4ե^4}{ե^2}=2704$$

ե⁴— 120670225+ 43940ե²—4ե⁴= 2704 ե²
41236ե²— 3ե⁴ = 120670225

$$ե^4-\frac{41236ե^2}{3}+\left(\frac{20618}{3}\right)^2=-\frac{120670225}{3}+\left(\frac{20618}{3}\right)^2$$

$$ե^2-\frac{20618}{3}=\frac{\sqrt{63091249}}{9}=\pm\frac{7943}{3}$$

$$ե^2=\frac{20618}{3}-\frac{7943}{3}=\frac{12675}{3}=4225$$

ե = √4225 = 65
ե² — ի² = 2704
(65)²—ի²= 2704
4225—ի²= 2704
ի² = 1521
ի = √1521 = 39

$$ք=\frac{ե+ի}{2}=\frac{65+39}{2}=52$$

ՃԻՎԱՊ

Իսլամ = 59 ազա
Քրիսթիյան = 52 ազա
Եէհուտի = 65 ազա

Շիրքէթի ճէման 156 ազատան իսլամ էրէթի իտի։

Գայէրիյէտէն Յակոբ Գ. Մայիսեան վէ Ա.Յնթապատան Ն.Թ.Յ.Ք. վէ Մավսա Պէօյիւք Դէսբէգեան նաման տօսթլար տախի մէսէլէի մէզքիւրէյի հալէ էտիպ, սուրէթի հալինի թարաֆըմըզտա կէօնտէրմիչլէր տիր։

ՓԱՏԻՇԱՀԸՆ ԵԻԻՐԻՑԻ ԲԱՊՊԸՆ ԻԼԻՆՏԷ ՏԻՐ

«Փարիշահըն եէ-էյէլ Բապպըն ելինաե սուլը ընաքսի կիպի ուէր· ծնա հէր նէէյէ իմիէրսե պենաե-էյէր» (Լմա. ԻԱ. 1)։

Պու այէթ պիզէ պազը միւհիմմ չէյլէր էօյրէտիր։

1. Գուարէթի իլահկէնին ազամէթինի պէչան էտէր։ Պիր ատէմի պիւէ էֆքէարընտան տէօնտիւրմէք եիւզէրէէ սէնէտէն պէրու պէտէն պէօյիւքճէ օլան պիր աղաճը քէօքճինտէն սէօքմէքճէյէ կիւճ տիւր, վէ ատէմին գուվվէթի արթադա թաալիաթը իւչ էֆքէարընը եիւրիւթմէյէ սէպապթը տախի արթար։ Պայաղը պիր ատէմի պիւէ էֆքէարընտան տէօնտիւրմէք կիւճ օլտուղու թադիրտէ, միլիօնլարճա նուֆուսա հիւքմ էտէն, եիւզպինէրէէ մունթազամ ասքէրէ, զըրհը ատնանմայա վէ հէսիմ ալաթը հարպկէյէ մալիք օլան վաատիշահլարը միւրաաճ ալինէրինտէն վաղ կէչիրմէք նէ՛ գաատար կիւճ օլմալը տըր։ Սողոմոն քէնտի էմնալլարընտա տէմիճ տիր քի, «վաատիշահըն զաղալը էօլիւմ միւալաճիրի տիր· ատրաքընըզը տախի կէնճ արսլան պէօյիւրմէսի կիպի տիր։» Արսլան գաատաա պուլունան հայվանաթըն էն գուվվէթլիսի վէ օնլարըն վաատիշահը օլտուղ, կէնճ չաղընտա իսէ պկյատ հէյաէթլի տիր։ Պէօյէ պէօյիւք գուվվէթէ մալիք օլան վաատիշահլարըն եա գուվվէթինի գըրմադ, եախօտ միւպաէրէթի էտէճէքլերի իչին էպնաի պէչէրէ միւզիրը օլտուղունա օնլարը խաքեաթ էտէրէք նէյէթ ու էֆքէարլարընտան օնլարը վաղ կէչիրմէք կէրէք տիր։ Փաատիշահլարըն գուվվէթինի գըրմադ ղայէթ մազարրաթը պիր չէյ տիր։ Էյէր Թիւրքիանըն պիրեր ճիւպի օլան Սըրպիա վէ Գաատաաղ մուհարէպէսինտէ Ռուսկէնին տաղլարը, օվալարը վէ տէրէկլերի Իսլամ վէ Քրիսթիյան դանը իւչ միւչմմա օլտու իսէ, մուագ Աւլահ իքի ճէհէմ տէվլէթլէր պիրպիրլերի իւչ վուրուլաադար, վէ արատան պիր ալ ուհումի մուհարէպէ զուհուր էտէրսէ, վուգուս պուլաճագ մազարրաթ ու Թէկֆիաթը քիմ հիսսէ էտէպիլիր։ Էյէյէ իսէ վաատիշահլարը միւպաէրէթի էտէճէքլերի իչին ուհումա զարարը օլտուղունա խաքեաթ էտիսէ, օնլարը էֆքէար ու նիյէթլերինտէն վաղ կէչիրմէք տահա միւսթահսէն պիր թարիզ տիր։ Յագաթի վաատիշահլար միճէրրէտա մուհարէպէ էթմէք խաթէճէքլերի հալտէ, օնլարը էֆքէարլարընտան քիմ չէվիրէպիլիր։ Պէնտիմիզ էսաս էթթիխաղ էյլէպիլիզ այէթտէ պու սիւալըմըզը ճէվապընը աչըգ սուրէթտէ կէօրիւրիւզ։ Սուալը թագսիմինէ չէվիրմէք նէ գաատար գօլայ իսէ վաատիշահլարը էֆքէարլարընտան վաղ կէչիրմէք տախի Աւլահա օլ գաատար գօլայ տըր։

2. Էօյլէ իսէ պալատէ մէզքիւր այէթ վաատիշահլատան կէլճէք Փէլաքէթին տէֆի իչին էհալիյի Աւլահա միւրաճաաթ էթմէյէ գալաղուղար, ճիւմլէյէ մալիմ պիր քէյֆիյէթ պիր քի, ատէմլէր քէնտիլէրինի էզմէքտէ օլան պիր գուվվէթէ աղատ օլապիլմէք իչին, օլ գուվվէթէ զալիպ կէլճէճէք պիր չարէ արարլար մէսէլա, զըթլըզ ափիթինէ ուզրայանլար էքմէյէ, վէ հէրարէթտէն պայըլանլար սուչա սէյրատիրլըր վէ էֆրատը նահատան թէհատտի չէքէնլէր հիւքիմէթէ գօչարլար։ Էօյլէ իսէ կիւճսիզլէր վէ սըզլէթ վաատիշահլարընն էֆքէար վէ նիյէթլէնէնտէն իլէրի կէլտիքտէ, էհալի քիմէ միւրաճաաթ էթմէյէ տիր։ Շիւպհէսիզ վաատիշահլարըն եիւրէյինէ հիւքմ էտէն վէ օնլարը էֆքէարլարընտան գօչմայա տէօնտիրիլմէսինէ Բապպա իսթիտատ էմմէյէ տիրէր, զիրա «Միւտարէք վէ Գաատիրի վահիտ վէ Մէնէք իւլ միւլուք վէ Բապպ իւլ էրզաղ, լաեէմուԹէլուզա եաղընըզ մալիք» օ տուր (Ա. Թիմ Զ. 15, 16)։

3. Պալատէ մէզքիւր այէթ ատէմլէրէ Աւլահընը զաղալընը քէնտի իւզէրլէրինէ տավէթի էտմէքէ ու հարէքեաթատան իհթիրազ էմմէյէ նահատ տախի վէրիր։ Գաատիմ վազըթլարտա ատէմլէրինի գէեատա վէ կիւնահլարը չօգ տէֆա Աւլահընն զաղալընը Թահրիք էմմէյէ, վէ պու սէպէպտէն Աւլահընն տախի օլ ատէմլէրի վաատիշահլարընը քէնտինէ վասիթա էթտի։ Միլլէթլէրին Աւլահ Թարաֆընտան Թէքքիր վէ Թէհլիլ գըլընմալարընա հէր պիր ատֆասընտա տախի սէպէպ պու իսէ քի էրիսթընի խրիսթոնտան հարէքեաթ օլունտուղունան հագգ մալուզ օլուզ, հագգսըզլըզ զէմմի էթտի, քիչվէթ ատպէսինտէն փասըզ սայինէ չըգարըլըր, վէ սաաթըզըն հագգը իսպիտ օլունտու։ Էյէր պիզիմ տախի հալիվիզ պու քէրթիտ իսէ Աւլահընն զաղալընտան գօրգմագ կէրէյիզ, պիրա էյէր Աւլահ վաատիշահլարընը եիւրէքլէրինի սէրթլէշտիրիր վէ պիր պէօյիւք մուհարեպէ աչըլըրսա հալիվիզ փէք կիւճլէչիր։ Իսլամ վէ Քրիսթիյան տախնա չունու սէօյլէմէքտէյիզ, «Աւլահ էնճամընը խայր էյլէյէ, ազագդ, պաչըմըզը պիր չըճագ վար տըր։»

Իսլամ վաթանտաչլար վէ Քրիսթիյան գարնտաչլար, Հէրսէք վէ Պօսնա Էզզէյսոը վէ Սըրպիա վէ Գաատաաղ իւչ մունահսըրէպէ պու գաատար ուզուն միւատէթ տէվամ էտիսէ, գանլար սէլ կիպի ագար, կէնճ գարըլար տուլ, վէ պիչարէ չօճուգլար գարըլար իսէ, ահապա տահա էօքսիւզ գալըրլար իսէ, մունահարեպէ զուհուրինտէ սէֆիլէթ վէ Թէէֆֆոֆ նէ գաատար պիրյատէ օլաճագ տըր։ Հալա ճէնկէ կիտէն իսլամ տօսթլարըմըզըն խանէէրի խալգը, իչէրինտէ իհթիյար գարըլար տախի օլտուղու հալտէ, ազլայարագ, «Եա Աւլահ, չու ազըրլուզը իւզէրիմիզտէն գալարը, պու պէէրլար իւզէրիմիզտէն ալճի էֆ» տէյիւ վէկիւաա էտէյօրլարսա, պէօյիւք պիր մունահարեպէ վուգուրունտ ահապա նէչրը օլմայաճագ։ Շիմտի պիչ Քրիսթիյան գաորնըլարընտան պազըլարընդն պիւտէրի գօրգուլարընտան նաչի քէպիլտի, վէ պաղըլար վագըթնտան էվվէլ վազը համլ էթմիյէր, վէ նէչէ էրքէքլէր ակցիյոնէր, եարալանտըլար վէ հօլիուդիւլմիչլէր խէ, իչլիտէ նէչէր օլմայաճագ տըր։ Իտիի վաթանտաշլըզ Փուրթունայա թուխթուրուչ պիր կէմի կիպի չալդանմագտաա օլտուղու պէօյէ պիր սըզտաա պիչ նէ եախալար։ Վաթան ուղրունա ճան ու մալլէրիմիզի Փէտա էթմէկտէն կէրի տուրմայալար, Փագաթ Աւլահա տախի նէյապ էտէյիմ քի վատիշահլարըն եիւրէքլէրինի ակօնոմիւսիւն, վէ հէմիսինի Բապպընդ իւզէրինի տիրաալար։ Էյէր վաթան իչին էվլատ վէ մալլէրիմիզի էսիրկէմէմէքճէ պէտպախտ էքօթիւ հօլլարըմըզը տախի Թէրք էտիպ, Աւլահա սըղընճագ օլտուբատ, իմանըզըմ քի Աւլահընն գուտրէթ վէ իմանընդըզը իւզէրիմիզէ պիզի դուչաատագ, վէ պու գարանլըզը իւզէրիմիզտէն ակֆ էտէճէք պիր. իւզէրիմիզէ գալգըճմագ վէ պիզի մունաալէթ օլմագ խաթէյէն վաատիշահընն պուրնունա հալգա վէ ազլընա կէմ թագաճագ, վէ կէչէճէյլի հօլտան օնու կէրի տէօնտիւրէճէք տիր։

Ե. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Ա.յնթապ

ՓՕԼԻԹԻԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բաւմի մարտ 8, վէ Ալաֆր. մարտ 20, 1877

ՁԵՆԵՐԱԼ ԻՆՆԱՄԻՆՓԻՆ ԵՎՐՕՓԱՅԱՍ ՍԻՅԱՀԱԹԸ

Ձենեռալ Իննամինֆին Եվրօփայա սիյահաթընաան մագսէտ չարդ մէսկէնինէ պիր նէթիճէ վերմէք տիր։ Ձենեռալ Իննամինֆ ուզուն միւտաէֆ թիւրքիատա իդամէթ էթմիշ օլտուղունաան օնուն սէօղլերի Պերլինաէ, վիճնատա վէ Փարիզատ պէօյիւք էհէմմիյէթ գէսպ էտճէկլեր։ Հիչ պիր գիմսէ թիւրքիա ումուրունա ձենեռալ Իննամինֆտէն ղկյատէ վագըֆ տէյիլ տիր։ Պինաէն ալեյհ զաննը օլունապիլիր խաի քի ձենեռալը միշարիւկհ թիւրքիա ումուրունա տաիր օլան քեաֆֆեի մալիւմաթընը հարալը իլթիզամ էթմէք իչուն խաթիճա էտէճէյիտիր։ Ֆագաթ միշարիւկհ հարալ թաարաֆընը տէյիլ, անճագ սուղ թաարաֆընը իլթիզամ էթմէքտէ օլտուղունու պէյան էթմէքտէ տիր։ Պու ճիհէթէ իլէ պէրապէր։ Ձենեռալը միշարիւկհին սըրր քեաֆիյէ վերնա Ձերթէնէֆ տէմէքտէ տիր քի ձենեռալըն Եվրօփայա սիյահաթընաան մագսէտ հարալ թաարաֆընը իլթիզամ էթմէք տիր, վէ մուհարէպէ միճէրրէտ օլուպ Ռումանիա Ռուսիայա մուալէնէթի էտճէք, Եունանիստան տաիր կիպի սուրէթէտ Ռուսիայա եարտըմ էտճէք տիր, վէ Սըրպիստանըն Թիւրքիա իլէ միւսալէհա ագտ էթմէսինէ անճագ Ավստրիայը խօշնուտա էթմէք իչուն միւսաադէ օլունմուշ տուր։

Ձենեռալ Իննամինֆի իլէ սըրր քեաֆիսինին սէօղլերի պիրպիրլերինէ միւսային խէլէրտէ, օնլարը շու միւթալէա իլէ ուզլաշըրապիլիրլիկ քի, Ռուսիա Եվրօփա իլէ սուլհու մուհաֆազա էթմէք վէ Թիւրքիա իլէ մուհարէպէ էթմէք խաթէյօր։ Տիկեր թաալիրլէ, Իննամինֆի Եվրօփա տէվլէթլերինի խաքեաֆ էթմէք խաթէյօր քի Ռուսիանըն նէյէթլերի Եվրօփայա մուղիրր տէյիլլեր տիր։ Պու սուրէթլէ հիչ տէյիլ խաչ Եվրօփանըն սիյահաթընաան պիճարաքիլըղընը թէէմին էթմէք, պէլքի Ռուսիանըն թէքդիֆլերինի գապուլ էթմէկի իչուն Թիւրքիայը մէճպուր էթմէյէ Եվրօփա տէվլէթլերինէ մուաւէնէթինի տաիի էլէ կէթիրմէք մէճպուրիյէտինդէ պուլունմաղընա պէնզէր Ռուսիանըն Թէքդիֆլերինի գապուլ էթմէյէ Թիւրքիայը մէճպուր էթմէյէ Եվրօփա տէվլէթլերինէ մուաւէնէթինի տաիի էլէ կէթիրմէք մէճպուրիյէտինդէ պուլունմաղընա պէնզէր Ռուսիա Եվրօփանըն պիճարաքիլըղընը թէէմին էթմէք, պէլքի Ռուսիանըն թէքդիֆլերինի գապուլ էթմէկի իչուն